

6th International Scientific Conference
“The Readings of Albertas Vijūkas-Kojalavičius 2026” (RAVK6)
24 October 2026 | Mykolas Oginskis Palace, Plungė, Lithuania

Egidijus Miltakis
Lithuania

Presentation

“We Give No Stacija to the Elder of Samogitia, We Pay No Gifts to the King: The Jazdauskas Noble Family of the Lithuanian Coast”

Abstract

The presentation is devoted to the history of the Palanga branch of the Samogitian noble Jazdauskas family. Historical sources suggest that the family most probably originated in the territory of present-day Kelmė District; later, the principal centres of the family became the volosts of Palanga and Godinga. As late as the nineteenth century, near the towns of Palanga and Plungė, there were noble settlements founded by the Jazdauskas family bearing the same name – Jazdaičiai. The Jazdauskas family most probably settled on the coast of the Grand Duchy of Lithuania in the mid-sixteenth century. Although they did not belong to the most influential noble families of Samogitia and their representatives did not hold high state offices or senior positions in the Eldership of Samogitia, they played an important role in the local community. One of the most distinctive aspects of the family’s history was the responsibility entrusted to them by the Elder of Samogitia for the defence of the coast of the Grand Duchy of Lithuania. The Jazdauskas family fulfilled this duty until the collapse of the Polish-Lithuanian Commonwealth. Through the history of the Jazdauskas family, the presentation will also examine broader processes in the development of Samogitia and the Grand Duchy of Lithuania in which the family was involved: the sixteenth-century settlement of sparsely populated borderlands between the Grand Duchy of Lithuania and Prussia; the ennoblement of soldiers of the Grand Duke of Lithuania; the formation of regional landholding in the sixteenth century, which generated tensions between the nobility and representatives of authority; and the emergence and development of Samogitian noble self-consciousness, particularly notions of honour and dignity in the case of the Jazdauskas family.

Biography

Egidijus Miltakis is a historian and Junior Research Fellow in the Department of Ancient and Medieval Studies at the Lithuanian Culture Research Institute. His principal research interests include interpretations of ancient Baltic religions in thirteenth- to sixteenth-century Prussian chronicles, the political and religious history of Prussia, and the local history of western Samogitia.

Egidijus Miltakis

Lietuvos kultūros tyrimų institutas
Antikos ir Viduramžių tyrimų skyriaus jaunesnysis mokslo darbuotojas

Pranešimas

„Stacijos Žemaičių seniūnui neduodam, dovanos karaliui nemokam: pajūrio bajorai Jazdauskai“

Santrauka

Pranešimas skirtas žemaičių bajorų Jazdauskų giminės atšakos Palangoje istorijai. Istoriniai šaltiniai leidžia daryti prielaidą, kad ši giminė greičiausiai buvo kilusi iš dabartinio Kelmės rajono, vėliau pagrindiniais giminės centrais tapo Palangos ir Godingos valsčiai, dar ir XIX a. netoli Palangos ir Plungės miestų gyvavo Jazdauskų įkurti bajorkiečiai tokiu pačiu pavadinimu – Jazdaičiai. Jazdauskai į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pajūrį greičiausiai atsikėlė XVI a. viduryje, ir nors jie nepriklausė įtakingiausioms Žemaitijos bajorų giminėms ir jų atstovai neužėmė aukštų valstybinių ar Žemaičių seniūnijos pareigų, vietos bendruomenėje jie atliko svarbų vaidmenį. Vienas ryškiausių šios giminės išskirtinimų – Žemaičių seniūno jiems patikėta LDK pajūrio apsaugos funkcija. Šią prievolę Jazdauskai vykdė iki pat Abiejų Tautų Respublikos žlugimo. Pranešime per Jazdauskų giminės istoriją bus apžvelgiami platesni Žemaitijos ir LDK raidos procesai, į kuriuos Jazdauskai buvo įtraukti – XVI a. vykęs tuščių LDK ir Prūsijos pasienio teritorijų apgyvendinimas, didžiojo Lietuvos kunigaikščio karių įbajorinimas, XVI a. vykęs regiono žemėvaldos formavimo procesas, kėlęs įtampų tarp bajorų ir valdžios atstovų, žemaičių bajoriškosios savimonės, ypač Jazdauskų atveju garbės ir orumo sampratų, atsiradimas ir raida.

Pranešėjo pristatymas

Egidijus Miltakis – istorikas, Lietuvos kultūros tyrimų instituto Antikos ir Viduramžių tyrimų skyriaus jaunesnysis mokslo darbuotojas. Pagrindinės mokslinių interesų kryptys – senųjų baltų religijų interpretacija XIII–XVI a. Prūsijos kronikose, politinė ir religinė Prūsijos istorija, Vakarų Žemaitijos lokalinė istorija.